

**Programul Dezvoltare locală, reducerea sărăciei și creșterea incluziunii romilor  
finanțat prin Granturile SEE și Norvegiene 2014-2021**

**Schema de granturi mici nr. 1. Intervenții prioritare pentru comunitățile rome  
Document consultativ**

**Contextul apelului**

Prezenta schemă de granturi mici se încadrează în Aria de Program nr. 7 “Incluziunea și abilitarea romilor” și contribuie la realizarea rezultatului așteptat la nivel de program **“incluziune crescută și abilitare a romilor”** în România.

Obiectivul general al schemei de granturi mici este acela de a contribui la îmbunătățirea condițiilor de viață și de educație **în comunitățile dezavantajate cu un procent ridicat de populație romă**, prin **finanțarea proiectelor de nivel comunitar** (dezvoltate în cadrul unei singure UAT) care abordează necesități prioritare specifice **identificate într-un mod participativ**.

Toate proiectele finanțate în cadrul acestui apel al schemei de granturi mici trebuie să fie în conformitate cu cele 10 principii de bază comune privind incluziunea romilor<sup>1</sup>. Se va acorda atenție asigurării faptului că toate proiectele finanțate vor promova și vor urmări cele mai înalte standarde în ceea ce privește respectarea drepturilor omului și demnității umane, precum și a principiilor nediscriminării și egalității de șanse. Promotorii de Proiecte (PP) trebuie să fie conștienți de dimensiunea de gen a intervențiilor propuse și să ia toate măsurile posibile pentru a elimina sau, unde nu este posibil, a atenua, orice barieră din calea participării femeilor și fetelor rome la activitățile proiectului.

Prezenta schemă de granturi mici este complementară apelurilor lansate în cadrul aceleiași Arie de Program 7, ținând intervenții la nivel comunitar și având, ca urmare, un domeniu de acțiune mai concentrat și mai limitat. Se va acorda prioritate proiectelor care răspund unor nevoi prioritare, în special de o natură urgentă, apărute în cadrul sau care afectează comunități dezavantajate / izolate, fără acces la resurse și în care capacitatea de a atrage și a implementa proiecte este scăzută. Sunt încurajate proiectele axate pe investiții și activități care generează rezultate directe, simple, vizibile, concrete și măsurabile pentru beneficiarii direcți ai acestora atât pe durata de implementare, cât și în perioada de sustenabilitate.

În plus, PP (și partenerii, dacă este cazul) trebuie să demonstreze implicarea comunității în dezvoltarea propunerii de proiect în ceea ce privește identificarea și prioritizarea nevoilor la care acesta va răspunde, să se asigure de faptul că soluțiile pentru problemele identificate sunt acceptate de comunitate și să asigure transparența procesului de luare a deciziilor în ceea ce privește implementarea proiectului. În acest sens, PP va organiza un proces de consultare a comunității.

---

<sup>1</sup> Cele 10 principii de bază comune privind incluziunea romilor au fost prezentate pentru prima dată în cadrul reuniunii Platformei europene pentru incluziunea romilor de la Praga din 24 aprilie 2009. La 8 iunie 2009, Consiliul de miniștri responsabili de afacerile sociale a anexat principiile la concluziile acestora și a invitat statele membre și Comisia să le ia în considerare. Disponibil la adresa: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/7573706d-e7c4-4ece-ae59-2b361246a7b0/language-ro>

## Rezultate așteptate

Proiectele finanțate în cadrul apelului schemei de granturi mici "Intervenții prioritare pentru comunitățile rome" trebuie să contribuie în mod obligatoriu la cel puțin unul din următoarele rezultate ale programului:

| Nr        | Rezultate așteptate la nivel de program           | Indicator                                                                                                                                                         | Unitate de măsură | Sursa de verificare | Valoare țintă la nivelul schemei de granturi mici |
|-----------|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------|---------------------|---------------------------------------------------|
| Outcome 1 | <b>Incluziune crescută și abilitare a romilor</b> | IP02 Număr de romi cu documente de identitate dobândite (pe parcursul implementării proiectului, datele vor fi raportate dezagregat, în funcție de gen)           | Număr             | Datele PP           | 50                                                |
|           |                                                   | IP04 Număr de romi care au beneficiat de servicii educaționale (pe parcursul implementării proiectului, datele vor fi raportate dezagregat, în funcție de gen)    | Număr             | Datele PP           | 500                                               |
|           |                                                   | IP06 Număr de romi care au beneficiat de servicii pentru sănătate (pe parcursul implementării proiectului, datele vor fi raportate dezagregat, în funcție de gen) | Număr             | Datele PP           | 200                                               |
|           |                                                   | IP07 Număr de romi care au beneficiat de servicii de locuire (pe parcursul implementării proiectului, datele vor fi raportate dezagregat, în funcție de gen)      | Număr             | Datele PP           | 50                                                |

Opțional, proiectele pot contribui și la alți indicatori specifici Ariei de Program 7 menționați în Acordul de Program<sup>2</sup>, cu excepția indicatorilor: IP01 Nivelul de acceptare a romilor de către populația majoritară (în zonele de intervenție aferente proiectului), IP10 Număr de campanii de conștientizare/ sensibilizare care țintesc/ vizează populația majoritară și IP15 Număr de instrumente anti-discriminare dezvoltate

## Grupuri țintă eligibile

**Grupul țintă principal** este reprezentat de persoane și / sau familii rome (copii, tineri, adulți) care trăiesc în comunități dezavantajate / izolate în care populația romă reprezintă cel puțin 10% din locuitori. Procentul reprezentat de populația romă în comunitățile vizate de proiecte este punctat specific (cu cât procentul reprezentat de populația romă este mai mare, cu atât punctajul acordat în baza acestui criteriu va fi mai mare). Determinarea procentului populației rome dintr-o comunitate poate fi făcută prin trimiterea la date statistice oficiale, prin declarații ale autorităților publice locale sau ale instituțiilor cu acces la date referitoare la numărul persoanelor de etnie romă din comunitate, sau pe baza concluziilor procesului de consultare comunitară realizat în pregătirea propunerii de proiecte.

<sup>2</sup> <https://dezvoltare-locala.frds.ro/wp-content/uploads/2021/03/Programme-agreement-RO-LOCALDEV-7.pdf>

## Grupuri țintă secundare

- **persoane care nu sunt de etnie romă**, locuind în aceeași zonă cu persoanele aparținând grupului țintă principal și care trăiesc în condiții socio-economice similare cu acestea, care se află în situații de risc sau se confruntă cu diferite forme de excludere socială;
- **Experți și lideri romi**;
- **Specialiști / voluntari** din domeniile educație, sănătate, asistență socială, administrație publică, sectorul ONG etc implicați în oferirea de servicii persoanelor de etnie Romă.

Important: numărul de beneficiari ai proiectului aparținând grupurilor țintă secundare NU poate fi mai mare de 1/3 din numărul total de beneficiari

## Activități eligibile

Activitățile proiectelor trebuie să vizeze îmbunătățiri în cel puțin unul dintre următoarele 4 domenii:

1. Educație (îmbunătățirea condițiilor / infrastructurii educaționale)
2. Sănătate (îmbunătățirea condițiilor / infrastructurii de sănătate)
3. Locuire (îmbunătățirea condițiilor de locuit)
4. Juridic (limitat la obținerea documentelor de identitate sau proprietate și la clarificarea situațiilor individuale de locuire)

Sunt încurajate proiectele care vizează măsuri hard de tipul investițiilor în îmbunătățirea facilităților de educație, sănătate, locuire, dotarea spațiilor destinate activităților în aceste domenii, oferirea de sprijin material (mâncare, haine, rechizite etc.) copiilor și tinerilor înscriși în diferite forme de învățământ, oferirea de servicii medicale de bază care nu sunt decontate de sistemul național de sănătate sau care nu sunt accesibile grupului țintă sau nu sunt în zona geografică acoperită de proiect etc. În cazul proiectelor care vizează măsuri hard, promotorii de proiecte sunt încurajați să includă și măsuri soft care să maximizeze efectele măsurilor hard asupra grupurilor țintă (spre exemplu, dotarea laboratoarelor școlii din comunitate va fi dublată de activități menite să crească înscrierea la școală a copiilor din grupul țintă).

În cazul proiectelor care presupun lucrări de construcție care necesită autorizație de construire, va fi necesar ca PP să atașeze la cererea de finanțare și documentația de avizare a lucrărilor de intervenție (DALI) / studiul de fezabilitate (SF).

Donarea de echipamente către persoane fizice nu este o activitate eligibilă. Echipamentele achiziționate vor putea fi împrumutate prin contract beneficiarilor proiectului, pe durata implementării și în timpul sustenabilității.

Proiectele pot propune, suplimentar, activități din alte domenii, cu condiția ca acestea să fie justificate în raport cu nevoile grupurilor țintă și să contribuie la realizarea obiectivului / obiectivelor apelului.

Toate activitățile proiectului trebuie să respecte principiul non-segregării.

Toate activitățile proiectului vor trebui să genereze beneficii efective pentru grupurile țintă până cel mai târziu la finalul proiectului<sup>3</sup>. În caz contrar, aceste activități vor fi considerate neeligibile.

---

<sup>3</sup> Spre exemplu, bransarea unor locuințe la rețeaua de gaze nu va fi eligibilă decât dacă, până la finalul proiectului, beneficiarii vor avea instalate și echipamentele cu care să se folosească de această bransare (sobă cu gaze / centrală termică conectată la calorifere etc.).

### ***Alocare financiară și durata proiectelor***

Suma alocată schemei de granturi mici “Intervenții prioritare pentru comunitățile rome” este de **1.647.059 Euro**, din care 1.400.000 Euro (85%) reprezintă finanțare din Granturile SEE 2014-2021 și 247.059 Euro (15%) reprezintă co-finanțare publică.

Valoarea minimă a grantului care poate fi solicitată de un PP este de **20.000 Euro**, iar cea maximă este de **50.000 Euro**.

Durata proiectelor va fi cuprinsă între 6 și 16 luni.

### ***Rata grantului și plafoane pentru tipuri de cheltuieli***

În cazul în care PP este o autoritate publică locală, rata grantului va fi de 100% din cheltuielile eligibile ale proiectului, aceasta aplicându-se tuturor partenerilor proiectului.

În cazul în care PP este o organizație neguvernamentală (ONG), prevederile articolului 6.4.3 al Regulamentului<sup>4</sup> vor suferi o derogare, conform articolului 14.5 al Regulamentului<sup>5</sup>, astfel încât rata grantului poate fi de până la 100% din totalul costurilor eligibile ale proiectului (cofinanțarea privată nu este obligatorie).

Deși cofinanțarea nu este obligatorie, aceasta poate fi adusă, în procent de maxim 10% din cheltuielile eligibile ale proiectului, în numerar și/ sau în natură, sub formă de muncă voluntară, aspect care va fi considerat o contribuție valoroasă la sustenabilitatea proiectului și va fi punctată.

Costurile de investiții / costurile cu măsurile hard nu vor depăși 80% din cheltuielile totale eligibile ale proiectului. Valoarea alocată achiziționării terenurilor și / sau clădirilor nu va depăși 10% din cheltuielile totale eligibile ale proiectului și va fi inclusă la calculul valorii costurilor de investiție.

Costurile dedicate activităților de promovare ale proiectului sunt eligibile în limita a 10% din bugetul total al proiectului (în conformitate cu prevederile art. 8.6 din Regulament).

Costurile cu resursele umane (salarii și taxe, inclusiv taxe plătite de angajator) sunt eligibile în limita a 30% din bugetul total al proiectului.

### ***Promotori de proiecte eligibili:***

- unități administrativ teritoriale de tipul comunelor și orașelor (inclusiv municipii);
- organizațiile neguvernamentale.

Pentru a fi eligibile, ONG-urile cu rol de PP trebuie ca, în ultimii 5 ani (iunie 2016 – mai 2021), să fi derulat cel puțin o activitate / un proiect în domeniul social / îmbunătățirii condițiilor de trai pentru persoane aparținând diferitelor grupuri țintă, iar valoare agregată a proiectelor și activităților desfășurate în această perioadă și **efectiv cheltuită de PP**, în euro, **să fie de cel puțin jumătate din valoarea totală a grantului solicitat în cadrul prezentului apel.**

---

<sup>4</sup> Regulamentul privind implementarea Mecanismului Financiar Spațiul Economic European (SEE) 2014-2021, disponibil [aici](#).

<sup>5</sup> Idem.

### ***Parteneri eligibili***

din România: entități publice, asociații ale autorităților locale și organizații neguvernamentale, înființate ca persoane juridice în România;

din Statele Donatoare: orice entitate publică sau privată, cu caracter comercial sau necomercial, precum și organizații neguvernamentale înființate ca persoane juridice în Statele Donatoare.

### ***Sustenabilitatea proiectelor***

PP/ partenerii vor trebui să demonstreze capacitatea de a utiliza rezultatele și după încheierea finanțării. În acest sens, va fi elaborat un plan privind asigurarea sustenabilității rezultatelor proiectului, în funcție de specificul proiectului. PP va avea în vedere că scopul este promovarea sustenabilității proiectului și asigurarea faptului că sprijinul financiar acordat proiectului generează beneficii maxime grupului țintă și beneficiarilor finali. PP va lua în considerare, de asemenea, cerințele Regulamentului (art. 8.6 și 8.14). Capacitatea de a susține financiar implementarea planului de sustenabilitate va trebui să fie demonstrată. Implementarea planului poate fi asumată și de entități cu care PP a încheiat un acord de colaborare, în măsura în care acest acord conține o prevedere explicită în acest sens.

În cazul proiectelor care implică costuri de investiții, perioada minimă de funcționare post-finalizare este de 5 ani de la finalizarea proiectului, perioadă în care PP/ partenerii vor păstra echipamentele și / sau imobilele în care s-a investit în proprietate, le vor utiliza în beneficiul obiectivelor generale ale proiectului, le vor asigura împotriva pierderilor și vor aloca resurse pentru întreținerea acestora (potrivit art. 8.3 paragraful 2 din Regulament).

Proiectele care nu implică costuri de investiții vor avea o perioadă minimă de funcționare post-finalizare este de cel puțin 1 an.

### ***Lansarea apelului***

Operatorul de program intenționează să deschidă apelul pentru propuneri de proiecte la sfârșitul lunii iunie 2021, pentru o perioadă de 3 luni (se va închide la sfârșitul lunii septembrie 2021).